

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова навчальна дисципліна)

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Розробник: Юлія САМОЙЛИК, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор

Полтава
2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Економіка підприємства
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Мова викладання	Українська, окремі компоненти англійська
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Самойлик Юлія Василівна, доктор економічних наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 473, навчальний корпус № 4, <i>e-mail:</i> iuliia.samoilyk@pdau.edu.ua, <i>тел.</i> (0532) 56-98-24, <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/samoilyk-yuliya-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини галузь знань 29 Міжнародні відносини освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є навчальні дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами вищої освіти раніше «Економічна теорія», «Міжнародний агробізнес», «Основи міжнародної мікро- та макроекономіки», «Світова економіка». Вивчення курсу базується на Законах України, Указах Президента України, Постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які впливають на економічні процеси.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» полягає у формуванні у майбутніх фахівців системи спеціальних знань і практичних навичок аналізу та планування показників господарсько-виробничої діяльності підприємства з урахуванням чинників зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування; дослідження закономірностей і правил використання у підприємстві визначених, обмежених ресурсів для виробництва товарів (послуг) і розподілу їх серед різних споживачів; формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок щодо використання основ прикладної економіки, методів організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва, підприємства; набуття необхідної сукупності теоретичних і практичних знань для вирішення конкретних економічних завдань на сучасному етапі розвитку економіки.

Основні завдання навчальної дисципліни: визначення сутності економіки підприємства; окреслення цільових характеристик діяльності підприємства на ринку; формування програми виробництва продукції та її реалізації, ресурсного забезпечення виробничої програми; визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та пошук шляхів його ефективного використання; набуття навиків формування бюджетів, планування витрат та визначення собівартості продукції підприємства; вивчення методів та прийомів аналізу; визначення механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямів його діяльності (виробничої, комерційної, зовнішньоекономічної, фінансової, інвестиційної та ін.); оцінювання ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність здійснювати аналітичну роботу, проводити розрахунки, виявляти причинно-наслідкові зв'язки.

фахові:

ФК 1. Здатність проводити розрахунки щодо визначення основних показників, що характеризують господарську діяльність підприємства та її ефективність.

ФК 2. Здатність обґрунтовувати напрями розвитку суб'єктів господарювання на основі економічного аналізу та планування.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати планування, аналіз, оптимізацію економічних ресурсів та приймати рішення щодо підвищення ефективності діяльності

підприємств в умовах дії чинників внутрішнього та зовнішнього середовища та посилення конкуренції.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Види підприємств і основи підприємництва
Тема 2. Ринок і продукція
Тема 3. Планування діяльності підприємства
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці
Тема 5. Капітал підприємства
Тема 6. Витрати на виробництво та реалізацію продукції
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства
Тема 8. Міжнародний проект Collaborative Online International Learning (COIL).

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин денна форма 292 МЕВ (2020) БД			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Види підприємств і основи підприємництва	14	2	2	10
Тема 2. Ринок і продукція	14	2	2	10
Тема 3. Планування діяльності підприємства	14	2	2	10
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	14	2	2	10
Тема 5. Капітал підприємства	14	2	2	10
Тема 6. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	14	2	2	10
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	14	2	2	10
Тема 8. Міжнародний проект Collaborative Online International Learning (COIL).	22	2	10	10
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Опитування, участь у дискусії	Розв'язування тестів	Доповідь/Реферат/Презентація/Кейси/Розрахункові завдання	Виконання завдань сам. роб.	Міжнародний проект COIL	Разом
ПРН 1. Здійснювати планування, аналіз, оптимізацію економічних ресурсів та приймати рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємств в умовах дії чинників внутрішнього та зовнішнього середовища та посилення конкуренції.	20	20	20	20	20	100
Всього	20	20	20	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Опитування, участь у дискусії	Розв'язування тестів	Доповідь/Реферат/Презентація/Кейси/Розрахункові завдання	Виконання завдань сам. роб.	Міжнародний проект COIL	Разом
Тема 1. Види підприємств і основи підприємництва	3	-	2	-	-	5
Тема 2. Ринок і продукція	3	5	3	-	-	11
Тема 3. Планування діяльності підприємства	3	-	3	5	-	11
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	3	5	3	5	-	16
Тема 5. Капітал підприємства	3	-	3	-	-	6
Тема 6. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	3	5	3	5	-	16
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	5	3	5	-	15
Тема 8. Міжнародний проект Collaborative Online International Learning (COIL).	-	-	-	-	20	20
Всього	20	20	20	20	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

– **розв’язування тестів** здійснюється по темах 2,4,6,7, які об’єднують попередні теми, здобувачеві пропонуються тестові завдання). Бали: від 0-5: 0 балів – 0-20 % правильних відповідей, 1 бал – 21-40 % правильних відповідей; 2 бали – 41-60 % правильних відповідей; 3 бали – 61-75 % правильних відповідей; 4 бали – 76-90 % правильних відповідей; 5 балів – понад 91 % правильних відповідей.

– **опитування, участь у дискусії** – протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти для засвоєння програмного результату навчання беруть участь в опитуванні та дискусії по кожній темі.

Бали: 0-3 (теми 1-6): 0 – здобувач вищої освіти не відповідає на жодне поставлене питання; 1 – здобувач під час відповідей не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою дискусії; 2 – здобувач вищої освіти цілком повно відповідає на поставлені питання, однак допускає неточності, 3 бали – здобувач повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою дискусії. За темою 7 можна отримати від 0 до 2 балів: 0 балів – здобувач вищої освіти не відповідає на жодне поставлене питання; 1 – здобувач під час відповідей не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою дискусії; 2 – здобувач вищої освіти цілком повно відповідає на поставлені питання, повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою дискусії.

– **підготовка доповіді, реферату, презентації, робота над кейсами, виконання розрахункових завдань** – протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти на практичних заняттях обов’язково готує доповідь, реферат, працює над кейсами та розрахунковими завданнями і отримує відповідні бали за роботу на занятті (0-2 бали за темою 1– 0 балів, якщо здобувач не виконав завдання на практичному занятті, 1 бал – виконав завдання, але допущено помилки та неточності; 2 бали – здобувач повністю виконав завдання; за темами 2-7 можна отримати від 0 до 3 балів: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал – завдання виконано фрагментарно, 2 бали – завдання виконано повністю, але містить помилки та недоліки, 3 бали – завдання виконано повністю без помилок і недоліків.

– **виконання завдань зі самостійної роботи** здобувач виконує за всіма темами з дисципліни. Перевірка завдань самостійної роботи здійснюється під час вивчення тем 3,4,6,7. Бали від 0 до 5: 0 балів обсяг завдань самостійної роботи не виконано, 1 бал – обсяг завдань виконано від 10 % до 20 %, 2 бали – обсяг завдань виконано від 21 % до 40 %, 3 бали – обсяг завдань виконано від 41 % до 60 %, 4 бали – обсяг завдань виконано від 61 % до 80 %, 5 балів – обсяг завдань виконано від 81 % до 100 %.

- **участь у міжнародному проекті COIL (Collaborative Online International Learning)** – цей проект передбачає співпрацю із студентами університету

Сайлем, Масачусетс, США. Формуються команди, кожній із яких пропонується виконання спільного завдання, студент зустрічаються онлайн, на фінальній зустрічі пропонується результати роботи протягом семестру. За участь у проєкті можна отримати від 0 до 20 балів: 0 балів – здобувач не брав участь у проєкті; 1-5 балів – здобувач взяв участь лише у презентаційній зустрічі; 6-12 балів – здобувач виконав до 60 % завдання; 13-20 балів – здобувач виконав від 61 до 100 % завдання.

Трудовісткість:

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4,0

Форма семестрового контролю залік

Рекомендовані джерела інформації

Основні ресурси

1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор. Видавництво, 2016. 378 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
3. 2. Гринчуцький В.І., Карагетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 304 с.
4. Кузьмин В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
5. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і доп. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 596 с.
6. Samoilyk Iu. Strategic estimations and vectors of Ukraine's social and economic development in the conditions of european integration and the world partnership monograph / edited by V. Yatsenko. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom. 2017. pp. 308-318.

Допоміжні ресурси

1. Куліш, О. О. Терещенко, Н. П. Шульга, С. А. Булгакова Фінанси підприємства : підручник / кер авт. колект. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-є вид., перероб. та доп. К. : КНЕУ, 2000. 376 с.
2. Міжнародний агробізнес / за ред. І. Ю. Сіваченка, О.В. Захарченка. Вид-ня 3-є. К. ЦУЛ. 2017. 284 с.
3. Осадчий О. Основи сільського господарства. К. ЦУЛ. 2021. 294 с.
4. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України № 237/96-ВР від 07.06.96. База даних “Законодавство України”. ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про захист економічної конкуренції: Закон України № 2210-III від 11.01.2001. База даних “Законодавство України”. ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
6. Самойлик Ю.В. Агропродовольчий ринок: розвиток в умовах глобалізаційних викликів економіки: монографія. Полтава, 2018. 494 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АІФРУ) – (Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA)). web-site. URL: <https://smida.gov.ua/>
2. Аграрне інформаційне агентство. web-site. URL: <https://agravery.com>.
3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua>
4. Офіційний сайт Європейської Комісії. веб-сайт. URL: https://commission.europa.eu/index_en
5. Офіційний сайт статистичної служби Європейського Союзу (EUROSTAT). веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
6. Статистичні дані FAOSTAT. веб-сайт. URL: <https://www.fao.org/faostat/en>
7. Major agribusiness. web-site. URL : <https://latifundist.com/rating>
8. U.S. department of agriculture. web-site. URL: <https://www.usda.gov>